

Preek over Ef.4:30

- Schildwolde, 12 juni 2022
- Kees van Dusseldorp
- Viering Heilig Avondmaal

Thema: het stempel van de Geest

Liturgie:

votum en groet

Psalm 42a Als een hert

wetslezing

Psalm 86:2,3,4

gebed

lezen: Efeziërs 4:17-5:2

preek Efeziërs 4:30

Psalm 51:5,7

lezen HA-formulier 3

gebed

JdH 210 Kom tot uw Heiland, toef langer niet

viering

tijdens viering

Kom schepper-God, heilige Geest**

dankzegging en voorbede

collecte

Lied 687:1,3 Wij leven van de wind

zegen

Gemeente van Christus,

**

Je bent getrouwd. Al een heel aantal jaren geleden. Jullie werden verliefd, voelden elkaar aan, hadden veel plezier met elkaar. Jullie hadden een prachtige bruiloft, veel vrienden en een heerlijke start van je huwelijk. Maar langzaam maar zeker zakte het enthousiasme. Het verdiepte zich niet tot duurzame liefde, maar jullie leefden steeds meer langs elkaar heen. Het lukte niet goed om elkaar te begrijpen. En in plaats van te investeren in je relatie, lieten jullie elkaar steeds meer los.

De laatste tijd komt er wat bij. Je voelt je steeds meer gekwetst. Als je iets vertelt, lijkt hij niet te luisteren. Net of hij jouw inbrengdom vindt. Jouw verhalen saai. Jouw werk voorspelbaar. Jouw vriendinnen niet zo interessant. Jouw gevoelens niet belangrijk. Je voelt je steeds meer gekwetst. Door zijn enthousiasme over zijn successen. Door alle uren die hij thuis ook achter de laptop bezig is. Door de huishoudelijke cadeaus die je op je verjaardag krijgt. Doordat hij je niet meer meeneemt naar uitstapjes met zijn collega's. Je voelt je steeds meer gekwetst. Door hoe hij jouw zwakheden uitvergroot. Door hoe hij over jouw familie en jouw opvoeding praat. Door wat hij vertelt over andere vrouwen met wie hij goede gesprekken heeft. Hoe hij soms naar vrouwen op TV kijkt.

Gekwetst. Kun je het je voorstellen? Wat hij doet is niet oké. Zo ga je niet met elkaar om. Dat je elkaar trouw hebt beloofd, is bedoeld om het leven steeds meer samen te delen en elkaar gelukkig te maken. Het is niet bedoeld als een vrijbrief om je eigen leven maar te leiden, omdat je je over je huwelijk toch geen zorgen hoeft te maken.

Wat zal zij doen, denk je? Boos worden, het conflict aangaan? Zich terugtrekken en hem zoveel mogelijk ontlopen? Haar persoonlijke gevoelens delen met een ander die er wel aandacht voor heeft? Zal ze op den duur weggelopen of een echtscheiding aanvragen? Of blijft ze formeel getrouwd, maar zonder enige plezier en intimiteit in haar huwelijk?

**

Jij bent zo iemand als die man, als je geen aandacht geeft aan Christus, geen werk maakt van je christelijke leven, geen tijd maakt voor God, geen liefde zoekt voor je broer of zus in het geloof of niet investeert in je geloof. Jij bent zo iemand als je meer aandacht hebt voor je succes, je lijf, je positie, je werk, je vrienden dan voor de Heer. Jij bent zo iemand als je koppig vasthoudt aan je eigen gelijk, niet tot vergeven komt, vooral je negatieve ervaringen met de kerk benadrukt, je afsluit voor een ander, je laat leiden door je emoties.

'Maak Gods Heilige Geest niet bedroefd', schrijft de apostel Paulus. 'Kwets de Heilige Geest niet', kun je ook vertalen. Met deze woordkeus laat Paulus zien, dat de Heilige Geest een persoon is. Iemand die gekwetst kan worden. Die diep geraakt kan worden door jouw en mijn gedrag. Door jouw en mijn woorden.

Wij lezen in de Bijbel dat de mensen diep geraakt waren toen de Heilige Geest werd uitgestort op het Pinksterfeest. Het is ook geweldig wat de Geest doet. Nog steeds. De blijdschap, de kracht, de liefde, het heerlijke leven in vrede met God. Maar weet je dat de Heilige Geest ook diep geraakt kan worden door wat wij doen of zeggen? Of door wat niet

juist niet doen of niet zeggen? De Geest zoekt ruimte in jouw leven, wil daar rondvliegen als die duif van vrede, wijsheid, verbondenheid en liefde.

Je hebt de Heilige Geest cadeau gekregen toen je tot geloof kwam. God heeft zijn kinderen gemerkt met het stempel van de Heilige Geest, lezen we aan het begin van deze brief. Je bent met die Geest verzegeld. Maar de Geest is niet bedoeld als een cadeau die je uitpakt en in de kast op zolder zet. Nee, het is meer een app die je op je telefoon zet, regelmatig raadpleegt en van wie je de notificaties graag bekijkt en opvolgt. Je bent gestempeld met de Heilige Geest. Hij heeft zich aan jou verbonden. Die relatie zal je enorm veel plezier en energie geven. Hij leert je leven in geloof, hoop en liefde. Door de Geest zul je Gods aanwezigheid ervaren, ontvang je bescherming tegen de boze, krijg je leiding in je keuzes, wordt je tot een zegen voor jezelf en voor heel veel anderen.

Kwets hem dan niet. Maar de Geest van God niet bedroefd door te doen waar Hij je juist voor wil bewaren. Verwaarloos hem niet door hem geen aandacht te geven, niet naar zijn bedoelingen te vragen. Beledig hem niet door zijn adviezen in de wind te slaan en naar anderen te luisteren. Hinder hem niet door je terug te trekken op je eigen regels, op je eigen verhalen, op je eigen ideeën. Langzaam maar zeker zal de Geest zich van je terugtrekken. Zal de blijdschap uit je leven verdwijnen, het plezier en de intimiteit met de Heer. Want de Geest is een persoon. Een Iemand die te kwetsen is. Die verdriet kan hebben. Die zich laat raken. Die reageert op jouw gedrag en jouw keuzes.

**

Het is niet oké als je je niet inzet voor je huwelijk, maar de ander kwetst met jouw woorden en daden. Vroeg of laat zal je huwelijk een lege huls worden. En is de kans groot dat het wordt ontbonden. Het is niet oké als je Gods Geest kwetst. Vroeg of laat zal je verbondenheid aan Christus een lege huls worden. En is het risico groot dat je afscheid van Hem neemt. En je geluk verspeelt.

Dat wil je niet. Maar hoe voorkom je dat? Paulus schrijft in dit gedeelte over de praktijk van het leven. Hij maakt pittige opmerkingen over het gedrag van christenen. Het kan niet zo zijn dat je voor elkaar de waarheid verdraait. Het mag niet gebeuren dat je door boosheid je laat verleiden tot onverantwoorde uitspraken. Laat het niet voorkomen dat je – ook al ben je oneerlijk behandeld – wrok gaat koesteren tegen een ander. Of dat je iemand gaat terugpakken die jou gekwetst heeft. Paulus schrijft over het grove en platte taalgebruik onder de christenen. Hoe ze schelden op elkaar en op anderen. Hoe ze platte grappen verkopen, dubbelzinnige opmerkingen maken. In dat domein van de omgang met elkaar, vooral in de woorden en gevoelens over elkaar – in dat domein schrijft Paulus: ‘maak Gods Geest niet bedroefd’. Zoals hij ook schrijft ‘laat de Geest u vervullen’ en het dan heeft over woorden van waardering en dank naar elkaar, over eerlijk werk, over God loven en met elkaar zingen.

Paulus kent het dagelijks leven. En laat zien hoe in de dagelijkse praktijk een geestelijke strijd zich afspeelt. Als hij het heeft over omgaan met boosheid, waarschuwt hij voor de duivel. ‘Geef de duivel geen kans’. Hij is er graag bij om je in je valkuil te laten trappen en je daarin te verstrikken. ‘Als je boos wordt, zondig dan niet’ lezen we. Een heel ontdekkend woord. ‘Als je boos wordt’. Boosheid is het probleem niet. Dat is soms terecht en nodig. Boosheid is op zichzelf geen slechte emotie. Maar laat je er niet door meeslepen.

Want het is wel een zeer krachtige emotie. 'Als je boos wordt, zondig dan niet.' Ik zou ook kunnen zeggen: 'Als je verliefd bent, zondig dan niet. Als je wanhopig bent, zondig dan niet. Als je verontwaardigd bent, zondig dan niet. Als je enthousiast bent, zondig dan niet'. In sterke emoties – hoe mooi ook – ligt het risico dat je erin mee laat slepen. En dan is de duivel erbij om je te laten doorschieten. Als dat gebeurt, is het nog niet zo gemakkelijk om daaruit weer los te komen.

Het kwetsen van de Geest van God. En het ruimte geven aan de duivel. In dat krachtenveld speelt zich je leven af. Je gedrag, je emoties, je relaties, je taal: het is geen neutraal terrein, maar een geestelijk veld. Wees daar alert, let op jezelf. En zoek de kracht en de wijsheid van de Geest die je gegeven is. Met wie je gestempeld bent.

**

Je bent gestempeld met de Heilige Geest. Hij is degene die je aan Jezus Christus verbindt. En die je het nieuwe leven in Jezus Christus leert. Paulus tekent ons uit hoe dat in de dagelijkse praktijk zichtbaar wordt. In je spreken over elkaar. In je handelen. In je omgaan met onrecht en teleurstelling. In je omgaan met je eigen gevoelens en verlangens.

Een collega van mij zei eens: laat de duif in je leven vliegen. De Heilige Geest die als een duif rondvliegt en vrede, wijsheid, verbondenheid en liefde brengt. Als je ruzie maakt, tegen elkaar schreeuwt, als je vastzit in wrok en haat, je als slachtoffer opstelt, als je geen stap wilt zetten naar een ander, jezelf laat gaan, negatieve verhalen verspreidt, je onder druk laat zetten door succes en eer – dan geef je die duif geen enkele ruimte. Misschien ontdek je hem op den duur niet eens meer.

Laat die duif van de Geest rondvliegen. Volg de richting die Hij wijst. Kijk omhoog als hij omhoog vliegt. Kijk naar voren als hij voor je uit gaat. Kijk opzij als hij naar links of rechts vliegt. En steeds zul je Jezus Christus ontmoeten. Want Hij maakt in je leven ruimte voor Christus. Hij maakt ruimte voor genade, voor dienstbaarheid, voor het zoeken van elkaar.

De Geest van God heb je ontvangen toen je tot geloof in Jezus Christus kwam. Daarom is het avondmaal de plek om je opnieuw te laten vervullen door de Geest van God. Bij de vernieuwing van je geloof. Bij het schoonvegen van je leven. Bij het wegleggen van je bagage. Bij het zoeken naar nieuwe moed, bij het vinden van plezier en intimiteit. Daar is het geloof voor bedoeld. Je verbondenheid met Jezus Christus. Je ware geluk. Laat het niet verslonzen. Je geloof is er niet voor bedoeld dat je het in een kast op zolder legt. Voor later of zo. Je geloof is ervoor bedoeld dat je gelukkig wordt. Bedroef de Geest niet, maar laat je met Hem vervullen. Ontvang hem, vandaag opnieuw.

Amen